

Novice.

V državnem zboru na Dunaju v zbornici poslancev so prišli pretekli mesec marsikteri važni govori o šolskih zadevah na versto. Dr. Brinc je popisal stan ljudskih šol po vsem cesarstvu iz ministrskih pozvedb. Povedal je, da je na spodnjem in zgornjem Avstrijskem, na Solnograškem in na Tirolskem za ljudske šole ugodnih otrok skoro ravno toliko, kakor jih hodi v šolo; na Štajarskem pa $\frac{1}{3}$ za šolo ugodnih otrok ne hodi v šolo, na Koroškem $\frac{1}{6}$ ne, na Kranjskem skoro $\frac{1}{2}$ ne, na Primorskem čez $\frac{1}{2}$ ne, v Dalmaciji $\frac{3}{4}$ ne, v Galiciji več kot $\frac{3}{4}$ ne in v Bukovini celo $\frac{9}{10}$ ne. Na spodnjem Avstrijskem se šteje en učitelj za 82 za šolo ugodnih otrok, na zgornjem Avstrijskem eden za 90, na Solnograškem eden za kakih 60, na Tirolskem in Predarelskem eden za kakih 30, na Štajarskem eden za 116, na Koroškem eden za 80, na Kranjskem eden za 211, na Primorskem eden za 108, v Dalmaciji eden za 130, v Galiciji eden za 228 in v Bukovini en učitelj celo za 644 za šolo ugodnih otrok. Poslanec Goriup se je potegoval za izboljšanje učiteljskih dohodkov pri goriški normalni šoli. — Tudi naš verli zagovornik slovenskih pravic g. dr. Toman je z gorečo besedo dokazoval, kaj je prava omika za narod, in da se vsa opira na jezik, kateri mora obveljati v šoli, v kancelijah gosposkih in sploh v očitnem življenju. — G. Deschmann pa je temu izverstnemu govoru po svoji privzeti navadi hudo nasprotoval in tudi še druge poslance iz Kranjskega na svojo klop vlekel, kar mu še celo mnogi nemški časopisi niso mogli poterediti. — Bog daj, da bi resnica obveljala in da bi našim šolam in učiteljem kmali zdravile se znotranje in zunanje bolezni!

Iz Maribora. Pred kratkem je zadel učitelje tukajšne okolice zalostni glas, da se je preselil v večnost občno ljubljeni tovarš g. Enrik Vraz, tačas pri sv. Marjeti zraven Pesnice. — Bil je rojen l. 1837. pri sv. Lorencu v slovenskih goricah. Njegov bistri um se je že zgodaj jel razvijati, posebno za muziko. Bil je dijak mariborske gimnazije; pa prečuden nagib, po izgledu svojega očeta, verlega učenika, si je odločil stan učiteljski. Nastopil ga je 17 let star, kot podučitelj v Svičini, kjer je 5 let z veliko izkrenostjo delal za človeški prid. — Jeseni l. 1859. je bil prestavljen za prvega podučitelja v učilnico sv. Jurja na Ščavnici, kjer mu je bilo zavoljo visoke starosti g. nadučitelja šolsko in korsko vodstvo zaupano. — Njegova izverstna ljubezen in umetnost v obojem je bila podlaga, da je z velikim trudom na skorem bila verla šola, prijetno petje in godba v cerkvi. Toda že v drugem letu te njegove službe je zbolel neduhi; vendar pred koncom školskega leta se ni dal pripraviti, da bi bil zapustil svoje ljube opravila. Še le jeseni l. 1861. je šel k svojim staršem, da bi pri zvesti strežbi in verlem vraštvu zopet dosegel svoje zdravje. Previdnost božja pa je vendar obsodila, da, ga vzame staršem in presadi v boljše življenje. — Po dolgi bolezni in večkratnem sprejemanji sv. zakramentov je milo zaspal na dan častiljive-